

Nr 36.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggs pension åt pastorn och förste läraren vid centralfängelset å Härlanda Carl Fredrik Lindroth; given Stockholms slott den 23 januari 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Torsten Nothin.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 januari 1925.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, HANSSON, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Nothin anför:

I en av fångvårdsstyrelsen till Kungl. Maj:t med utlåtande den 8 december 1924 överlämnad skrivelse har pastorn och förste läraren vid centralfängelset å Härlanda Carl Fredrik Lindroth under framhållande, att han vid uppnående av stadgad pensionsålder icke komme att äga det för erhållande av full pension erforderliga antalet tjänstår inom fångvården, anhållit, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga sådana åtgärder, att till den

pension, som skulle tillkomma honom såsom fängelsepastor, måtte göras ett så stort tillägg, som med hänsyn till hans prästerliga tjänstgöring före inträdet i fångvårdens tjänst kunde finnas skäligt.

Av skrivelsen bifogad tjänsteförteckning framgår följande: Lindroth, som är född den 24 juli 1858, invigdes efter avlagd prästexamen den 30 augusti 1883 till präst i svenska kyrkan för verksamhet inom hednavärlden och bland skandinaviska sjömän i främmande hamnar. Efter en kortare tids prästerlig tjänstgöring här i landet ordinerades Lindroth den 12 november 1884 av evangeliska fosterlandsstiftelsen till missionär i Indien. I sådan egenskap verkade han från hösten 1884 under 30 år i svenska missionens tjänst inom Indiens centralprovinser. Under år 1914 återkom Lindroth till Sverige. Genom Kungl. Maj:ts resolution den 24 april 1915 erhöll han tillstånd att inträda i utövningen av prästämbetet inom svenska kyrkan i hemlandet med tjänstgöringsskyldighet och befodringsrätt inom Linköpings stift samt med rätt att tillgodoräkna sig såsom prästerliga tjänstår 25 år av sin verksamhet i missionens tjänst. Under åren 1915 och 1916 innehade Lindroth förordnande såsom vice pastor i olika församlingar inom Östergötlands län omkring 10 månader och såsom pastor vid tvångsarbetsanstalten i Norrköping omkring 1 månad. Från och med den 1 juni 1916 till och med den 30 november 1918 uppehöll Lindroth oavbrutet förordnande såsom pastor vid numera nedlagda centralfängelset i Norrköping. Den 26 november 1918 konstituerades Lindroth att från och med den 1 december samma år vara pastor vid centralfängelset å Härlanda, vilken befattning han alltsedan dess innehaft.

Sistnämnda befattning har från och med den 1 januari 1922 uppförts på ordinarie stat under benämning pastor och förste lärare med avlöning enligt 15:e lönegraden, avdelning B, i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451). Lindroth, som övergått på den nya lönestaten, har sedan den 1 januari 1922 erlagt den för denna lönegrad bestämda avgiften till egen pensionering.

Pensionsunderlaget för tjänsteman i berörda lönegrad utgör 5,076 kronor.

I sin förenämnda skrivelse har Lindroth anfört, att han vid tiden för pensionsålderns uppnående den 24 juli 1925 kunde räkna omkring 42 tjänstår såsom präst. Om härav tiden för hans prästerliga tjänstgöring i Indien, som av Kungl. Maj:t tillgodoräknats honom såsom 25 prästerliga tjänstår, sammanräknades med tiden för Lindroths tjänstgöring därefter såsom präst i statskyrkan och i fångvården, skulle han vid fyllda 67 år hava fulla 35 tjänstår och sålunda vara berättigad till oavkortad pension.

I sitt utlåtande över framställningen har *fångvårdsstyrelsen* anfört:

Då Lindroth den 24 juli 1925 uppnådde 67 levnadsår, inträdde för honom skyldighet att från tjänsten avgå. Men som han icke räknade fulla 10 år såsom innehavare av civil tjänst med lön å stat, bleve han vid avgången icke emot stadgandet i 7 § av lagen den 11 oktober 1907 berättigad till erhållande av pension. Styrelsen funne emellertid, att Lindroth i sin lång-

variga verksamhet å ett med den svenska kyrkan sidoordnat missionsfält i Indien, varvid han förestått skilda stationer och församlingar, utfört ett för det svenska landet betydelsefullt kulturarbete, som med avseende å dess art och omfattning kunde ur det allmännas synpunkt vara jämförbart med det arbete, han hade att utföra å sin nuvarande befattning. Styrelsen hemställde därför, huruvida ej i föreliggande fall Lindroths tidigare allmännyttiga arbete utom fångvården kunde tagas i betraktande till hans förmån i och för utverkande åt honom av pension. Det syntes högeligen behjärtansvärt, att Lindroth, som icke ägde enskild förmögenhet och ej heller för längre framtid kunde bliva i stånd att med eget arbete vinna sin försörjning, icke vid avgången från statens tjänst lämnades meddellös.

På grund härav har fångvårdsstyrelsen, under vitsordande av Lindroths framstående förmåga i förening med synnerligt nit, plikttrohet och aldrig svikande intresse i kallet, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att Lindroth finge från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten efter den 24 juli 1925 ägde rum, för sin återstående livstid tillerkännas pension från allmänna indragningsstaten till belopp, för år räknat, ej understigande 75 procent av hel pension för befattningshavare i 15:e lönegraden.

Statskontoret, som jämväl avgivit utlåtande i ärendet, har yttrat:

Såsom tjänstår för pension enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension ägde Lindroth tillgodoräkna sig icke blott den tid han tjänstgjort i fångvården utan ock den tid han innehaft anställning inom svenska statskyrkan. Han torde därför vid uppnåendet den 24 juli 1925 av stadgad pensionsålder komma att kunna åberopa mera än tio för pension beräkneliga tjänstår och syntes sålunda jämlikt föreskrifterna i förenämnda lag bliva berättigad till avkortad pension i förhållande till tjänstårens antal. Förevarande ansökning avsåge beviljande av ett tillägg till den pension, vartill Lindroth kunde finnas författningsenligt berättigad, och åberopade Lindroth som stöd för sin hemställan 30 års verksamhet på evangeliska fosterlandsstiftelsens missionsfält i Indien. Statskontoret kunde emellertid för sin del knappast anse det arbete, Lindroth sålunda utfört, hava ur statlig synpunkt varit av den betydelse, att på grund av det samma ytterligare pension av statsmedel borde åt honom utverkas.

Under åberopande av det anförda har statskontoret hemställt, att ansökningen ej måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

På sätt statskontoret anført, äger Lindroth såsom tjänstår för pension enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension tillgodoräkna sig icke blott den tid han tjänstgjort i fångvården utan även den tid han innehaft anställning inom svenska statskyrkan, och är Lindroth följaktligen berättigad till avkortad pension enligt bestämmelserna i berörda lag. Visserligen förefinnes ej någon formell rätt för Lindroth att i pensionsavseende tillgodoräkna sig jämväl den tid, varunder han utövat verksamhet i Indien. Men starka billighets-skäl tala för att Lindroth, som i varmt nit för sitt kall ägnat sig åt en långt mera påfrestande verksamhet än den, vilken kunde stått honom öppen här i landet, icke till följd därav kommer i en allt för ogynnsam

*Departements-
chefen.*

ställning. Den uppfattning, varåt jag sålunda givit uttryck, torde även väl överensstämma med Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut den 24 april 1915, varigenom Lindroth förklarats berättigad tillgodoräkna sig såsom prästerliga tjänstår 25 år av sin verksamhet i Indien. På grund härav och då Lindroth därjämte, enligt vad fångvårdsstyrelsen vitsordat, mönstergillt skött sina åligganden, anser jag, att framställning bör göras hos riksdagen om beredande av fyllnadspension åt honom.

I fråga om tilläggs pensionens storlek torde hänsyn böra tagas därtill, att Lindroth ej erlagt pensionsavgift till egen pensionering förrän från och med den 1 januari 1922. På grund härav anser jag, i likhet med fångvårdsstyrelsen, tilläggs pensionen skäligen böra bestämmas till sådant belopp, att Lindroth, tillsammans med vad enligt oförmälda lag tillkommer honom i pension, erhåller sammanlagt tre fjärdedelar av pensionsunderlaget för pastors- och förste lärarbefattningen.

Jag hemställer fördenskull, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att pastorn och förste läraren vid centralfängelset å Härlanda -Carl Fredrik Lindroth må från och med dagen näst efter den, då efter den 24 juli 1925 avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en tilläggs pension med sådant belopp, att Lindroth, tillsammans med den honom författningens enligt tillkommande pensionen, erhåller en pension, utgörande tre fjärdedelar av hel pension för befattningshavare i pastors och förste lärares i fångvården lönegrad.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt, finner Hans Maj:t Konungen gott bifalla samt förordnar, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Siegfried Matz.